

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

**IZVJEŠĆE O RADU GRADSKE KNJIŽNICE ZADAR
I
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2018. GODINU**

Zadar, siječanj 2019. godine

Sadržaj:

1.	Uvod	1
2.	Osnovni podaci o Knjižnici	2
2.1.	Ustrojstvo Knjižnice	2
2.2.	Knjižnična mreža.....	3
3.	Nabava i stručna obrada knjižnične građe	7
4.	Korisnici	10
5.	Posudba knjižnične građe	12
6.	Računalna oprema.....	12
7.	Investicije u ograncima Bili brig i „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi.....	13
8.	Statistika	13
9.	Pregled programskih aktivnosti.....	15
10.	Suradnja.....	21
11.	Županijska matična služba	22
12.	Informiranje i promidžba.....	22
13.	Zaključak	23
14.	Finansijsko izvješće o radu u 2018. godini.....	24

1. Uvod

Gradska knjižnica Zadar ustanova je u kulturi koja obavlja knjižničnu djelatnosti za stanovnike grada Zadra i Zadarske županije, a funkciju matične knjižnice za narodne i školske knjižnice za područje Zadarske županije obavlja od 1995. godine.

Od 1999. godine smještena je na adresi Ulica Stjepana Radića 11b. Uz Središnju knjižnicu, mreža knjižnica na području Grada Zadra i Zadarske županije obuhvaća još četiri ogranka u gradskim naseljima Bili brig, Arbanasi, Ploča i Crno, Bibliobusnu službu – Bibliobus 1 i Bibliobus 2, dva stacionara¹ na otocima Olibu i Silbi te jednu knjižničnu stanicu² na Bokanjcu pod nazivom „Mala knjižnica“.

Rad i djelovanje Knjižnica obavlja u skladu sa svojim Poslanjem što podrazumijeva dostupnost informacija, znanja i kulture žiteljima grada Zadra, Zadarske županije i njihovim gostima, udovoljavanje potrebama i zahtjevima korisnika odabranim, stručno utemeljenim *in situ* i mrežnim uslugama kojima se potiče čitanje, pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju, provođenju slobodnog vremena i razvoju kulturnoga života svakog pojedinca u zajednici.

Prema *Strategiji razvoja Gradske knjižnice Zadar od 2017. do 2020. godine*, Knjižnica nastavlja biti istinsko središte zajednice jer kroz svoje poslovanje, povezuje i informira poticanjem čitanja i pismenosti, potiče na učenje i usvajanje novih znanja posebno kroz primjenu i promoviranje novih tehnologija.

Jedan od važnijih događaja za Knjižnicu u 2018. godini je potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih EU sredstava za projekt *Centar za mlade - Rekonstrukcija Centra za mlade i izrada novog urbanističkog rješenja prostora bivše vojarne u Ulici Stjepana Radića u Zadru* koji će se većinski financirati iz sredstava EU, a dio troškova snosit će Grad Zadar. Ukupna vrijednost projekta je oko četrdeset milijuna kuna. Za cijelokupno izvršenje projekta predviđeno je dvadeset i šest mjeseci. Prema projektu, Knjižnici pripada oko 1000 kvadrata novog prostora, što će, povećati kvalitetu postojećih usluga, ali i omogućiti uvođenje novih te proširenjem prostora olakšati poslovanje.

Događaj godine u organizacijskom, ali i sadržajnom smislu, za Knjižnicu bilo je gostovanje svjetski poznatog norveškog pisca Jo Nesboa. Događanje je organizirano uz potporu Grada Zadra i izdavačke kuće Fokus iz Zagreba. Pripreme i organizacija su zahtijevale visoku razinu koordinacije među svim dionicima organizacije događanja kao i pristupa publici čiji je interes bio veći od kapaciteta prostora u kojem je druženje s književnikom održano.

Za Gradsku knjižnicu Zadar 2018. bila je godina obljetnica. Programi Zadar čita i Festival dječjih klapa održani su deseti put kao dokaz dobrog prihvaćanja u zajednici. Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi obilježio je deset godina rada kroz više prigodnih programa.

¹ „Knjižnični stacionar je zbirka od najmanje 100 knjiga koje središnja narodna knjižnica ustupa na određeno vrijeme nekoj pravnoj osobi, a korisnike opslužuje volontер...“ (članak 14. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, NN 58/99)

² „Knjižnična stanica je zbirka od najmanje 250 knjiga koje središnja narodna knjižnica ustupa na određeno vrijeme nekoj pravnoj osobi, a korisnike opslužuje diplomirani knjižničar u određene dane, i to najmanje 5 sati tjedno.“ (članak 13. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, NN 58/99)

Odlukom Upravnog vijeća produženo je ljetno radno vrijeme Središnje knjižnice s 19,30 na 20 sati te se tako radno vrijeme Središnje knjižnice izjednačilo s ljetnim radnim vremenom ograna.

Djelatnici Gradske knjižnice Zadar aktivno su sudjelovali u javnoj raspravi o Prijedlogu Zakona o knjižnicama te u kasnijim stručnim konzultacijama s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske na izradi prijedloga Zakona koji bi trebao omogućiti daljnji razvoj knjižnične djelatnosti.

2. Osnovni podaci o Knjižnici

2.1.Ustrojstvo Knjižnice

Rukovođenje :

Ravnateljica: Doroteja Kamber-Kontić

Upaljno vijeće:

Vinko Grgić, predsjednik (Grad Zadar),

Maja Šatalić (Grad Zadar),

Ante Kolanović (predstavnik djelatnika Knjižnice)

Za novi mandat Upravnog vijeća Gradske knjižnice Zadar u 2018. godini potvrđeni su od strane Osnivača članovi Vinko Grgić te Maja Šatalić te Ante Kolanović, izabran kao predstavnik stručnih djelatnika Knjižnice. Tijekom godine održano je ukupno pet sjednica Upravnog vijeća. Usvojen je *Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave u Gradskoj knjižnici Zadar, Pravilnik o prikupljanju, obradi i zaštiti osobnih podataka u Gradskoj knjižnici Zadar*, izvješća o radu Knjižnice, finansijski planovi i finansijska izvješća, odluke o radnom vremenu Knjižnice.

Stručno vijeće

Stručno vijeće, kao savjetodavno tijelo ravnatelja, raspravljalo je o stručnim pitanjima: predmetnom katalogu, klasifikaciji i reklasifikaciji knjižnične građe, elektroničkoj građi, nabavi knjižne građe, analitičkoj obradi građe i drugim važnim stručnim temama. U 2018. godini održano je pet sjednica Stručnog vijeća.

Članovi Stručnog vijeća Knjižnice: Vera Vitori, predsjednica, Dajana Brunac, Ante Kolanović, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Helena Novak Penga, Irena Vraneš.

Djelatnici Knjižnice

U Knjižnici je zaposleno 45 djelatnika (38 stručnih djelatnika i 7 djelatnika na administrativno-tehničkim poslovima) i 3 pripravnika zaposlena kroz Mjeru stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Izvori financiranja

Knjižnica svoje programe redovito prijavljuje na javne pozive Grada Zadra, Zadarske županije, Ministarstva kulture Republike Hrvatske za financiranje programa iz područja kulture, natječaje realnog sektora (tvrtke, banke i dr.), a financira se donacijama, vlastitim sredstvima i tekućim pomoćima inozemnih vlada (Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj).

2.2. Knjižnična mreža

Ustrojbine jedinice Knjižnice su:

- Središnja knjižnica
- Ogranak Bili brig
- Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi
- Ogranak Ploča
- Ogranak Crno
- Bibliobus, pokretna knjižnica s 2 vozila
- Knjižnični stacionar Olib
- Knjižnični stacionar Silba
- Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ (Bokanjac)

Središnja knjižnica

Središnju knjižnicu čini jedanaest organizacijskih cjelina: Odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka, Čitaonica tiska, Mediateka, Američki kutak, Dječji odjel, Posudbeno-informacijski pult, Služba nabave i obrade, Matična služba, Odjel za odnose s javnošću.

Posudbeno - informacijski odjel - Pult

Pult je centralno mjesto u Knjižnici gdje se mogu dobiti informacije o knjižničnim uslugama i pravilima za njihovo, upisati i obnoviti članstvo, posuditi knjižničnu građu.

Djelatnici: Catherine Bilaver, Neda Lenkić, Irena Vraneš, Melita Zubčić-Letinić (pomoćni knjižničari)

Odjel za odrasle

Uz redoviti rad s korisnicima, posebna se pažnja posvećivala aktivnoj prezentaciji knjižničnog fonda: na izložbenim policama tjedno su se izmjenjivali preporučeni naslovi na prigodne teme, datume ili obljetnice te predstavljene pojedinačne nacionalne književnosti.

Djelatnici: Darko Blažević, Tina Mihić, Silvana Kuman, Ante Kolanović, Petra Stulić (dipl. knjižničari), Lucija Juravić, Nataša Župan (pomoćni knjižničar), Iva Uskok Breulj (dipl.knjžničar – stručno osposobljavanje), Ivan Kovač (pomoćni knjižničar – stručno osposobljavanje).

Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka

Studijsku čitaonicu najčešće koriste svi oni koji imaju potrebu za učenjem i „tihim“ radom gdje im je dostupna priručna i referalna literatura. Uz rad na računalima, korištenje građe u prostoru Čitaonice, u Studijskoj čitaonici obavlja se i usluga međuknjžnične posudbe. U prostoru Studijske čitaonice smještena je Zavičajna zbirka čiji je fond nije namijenjen za vanjsku posudbu i koristi se samo u prostoru Knjižnice. Duplikati građe koja se nalazi u Zavičajnoj zbirci, ukoliko ih Knjižnica posjeduje, nalaze se u općem fondu knjižnice i mogu se posuđivati prema pravilima posudbe.

Zavičajnu zbirku čini ukupno 3.273 jedinica knjižnične građe. Pored Zavičajne zbirke Gradska knjižnica Zadar formirala je još sedam zbirki i to: Zavičajnu zbirku zadarskih Arbanasa (252 jedinica knjižnične građe), Zbirku knjižnične građe o Domovinskom ratu (2.214 jedinica knjižnične građe), Zbirku stripova (5.998 jedinica knjižnične građe), Zbirku društvenih igara (273 jedinica knjižnične građe), Zbirku glazbe i filma (24.489 jedinica knjižnične građe), Zbirku digitalizirane građe (105 jedinica knjižnične građe), Zbirku stručne građe iz knjižničarstva (1.433 jedinica knjižnične građe).

Djelatnici: Helena Novak Penga (viši knjižničar), mr.sc. Vera Vitori (dipl. knjižničar), Vesna Rančić (dipl. knjižničar)

Čitaonica tiska

U 2018. godini u Čitaonici tiska bilo je dostupno ukupno 98 naslova domaćeg i stranog tiska. Korisnicima je dostupna i usluga fotokopiranja i skeniranja određenog broja stranica isključivo iz fonda Knjižnice, a u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima, te printati dokumente s prijenosnih uređaja.

Djelatnici: Laura Mihanović, Lucija Perović, Antonio Milanović (knjižničari)

Medijateka

Fond Medijateke čini knjižna i neknjižna građa o filmu i glazbenoj umjetnosti. Osim posudbe građe, korisnici mogu igrati video igrice te koristiti sljedećom tehničkom opremom: TV, DVD, Blu-ray, PC-igre, Wi-fi konzola, Kinect X-box, iPad, računala za pretraživanje. Nabavna politika pratila je promjene u trendovima, ali i zahtjevima i prijedlozima korisnika kad je riječ o audio-vizualnoj građi.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Branimir Čakić (knjižničar), Biserka Kulaš (dipl. knjižničar), Tina Šopić (dipl. knjižničar – stručno osposobljavanje).

Američki kutak

Američki kutak nudi korisnicima informacije, literaturu, programe, izložbe, filmske projekcije, radionice s naglaskom na američku kulturu. Tijekom 2018. godine u sklopu STEAM programa (Scienec, Technology, Engineering, Mathematics) održavali su se ciklusi radionica robotike pod nazivom *Generator – radionice na struju*, kao i radionice programiranja micro:bit-ova *Micro:bitno*. Programi su namijenjeni djeci od 5. do 8. razreda osnovne škole.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Lucija Juravić (pomoćni knjižničar)

Dječji odjel

Dječji odjel je prostor Knjižnice u kojem borave i pronalaze potrebne informacije djeca, mlađi i roditelji, ali i svi ostali zainteresirani, odgojitelji, učitelji, nastavnici, profesori, psiholozi, defektolozi i brojni drugi. Omogućena im je posudba lektire, slikovnica, dječje književnosti i popularno – znanstvene literature, literature o odgoju djece, radu s djecom s posebnim potrebama, kao i sudjelovanje u kreativnim radionicama, predavanjima i programima, korištenje igraonice te korištenje priručne građe za pisanje referata i domaćih zadaća. U 2018. godini održan je velik broj različitih programa (radionice, programi poticanja čitanja, kvizovi, književni susreti za djecu i dr.) za sve skupine korisnika, a tijekom godine česti su tjedni posjeti vrtićkih skupina i nižih razreda osnovnih škola.

Djelatnici: Dajana Brunac, Žozefina Žentil-Barić, Lidija Lončar (dipl. knjižničari), Emilia Pilipović-Brković (knjižničar)

Služba nabave i obrade

Tijekom 2018. godine Služba nabave i obrade bavila se odabirom, nabavljanjem i obrađivanjem cjelokupne knjižnične građe za Gradsku knjižnicu Zadar. Nabava i obrada obavljaju se centralizirano, odnosno na jednom mjestu nabavlja se i obrađuje građa za Središnju knjižnicu, ogranke, stacionare, stanicu i bibliobusnu službu. U skladu sa *Smjernicama za nabavu knjižnične građe u Gradskoj knjižnici Zadar*, knjižnična građa nabavlja se kupnjom, darom, zamjenom i otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

I u 2018. godini nastavljen je rad na reklassifikaciji i resigniranju knjiga iz područja religije (promjena klasifikacijskih oznaka na globalnoj razini). U 2018. godini još je jedna djelatnica dobila ovlašnicu za rad u kooperativnoj katalogizaciji i katalogiziranju naslova u Skupnom katalogu CROLIST (Petra Stulić, dipl. knjižničarka).

Za potrebe Nacionalne i sveučilišne knjižnice tijekom godine u više ciklusa obavljena je validacija podataka u Sustavu hrvatske autorske naknade s ciljem prikupljanja podataka o javnoj posudbi u narodnim knjižnicama RH.

Djelatnici: Darko Blažević, Silvana Kuman, Vesna Rančić, Petra Stulić, Biserka Nora Kulaš (dipl. knjižničar), Milko Belevski (viši knjižničar)

Matična služba za narodne i školske knjižnice Zadarske županije

Temeljni poslovi i zadaci Matične službe Gradske knjižnice Zadar u 2018. bili su: stručni nadzor nad radom narodnih i školskih knjižnica; praćenje rada narodnih i školskih knjižnica, proučavanje njihovog stanja i potreba; savjetodavna pomoć pri rješavanju prostornih i drugih stručnih problema; poticanje stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja; izgradnja jedinstvene mreže knjižnica na području Županije, poticanje osnivanja novih knjižnica.

Djelatnici: Nada Radman (viši knjižničar), Matea Bakmaz (dipl. knjižničar)

Odnosi s javnošću

Odjel za odnose s javnošću redovito je izvještavao javnost o događanjima u Knjižnici putem mrežne stranice Knjižnice, društvene mreže Facebook, plakata, letaka i ostalih promidžbenih materijala te tjedne medijske najave događanja.

Djelatnici: Mladen Masar (knjižničarski savjetnik), Ante Kolanović, Matea Bakmaz (dipl. knjižničar)

Ogranci

Kao ustrojbene jedinice unutar Knjižnice djeluju četiri ogranka: Bili brig, „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, Ploča i Crno.

Ogranak Bili brig nalazi se na adresi Put puderice 15, radi od ponedjeljka do petka od 8 do 19 sati i svaku subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Antonijela Nekić (dipl. knjižničar), Eva Domijan (pomoći knjižničar)

Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi nalazi se na adresi Vicka Zmajevića 12a te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 15 sati, a utorkom i četvrtkom od 12 do 19 sati te svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Vesna Karuza (dipl. knjižničar), Željana Buljat (pomoći knjižničar)

Ogranak Ploča nalazi se na adresi Put ploča bb te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Edita Bačić (pomoći knjižničar), Antonio Milanović (knjižničar)

Ogranak Crno nalazi se na adresi Crno 145 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Nataša Župan (pomoći knjižničar)

Ogranci osiguravaju knjižničnu građu i usluge primjerene interesima i potrebama zajednice unutar koje djeluju. Kroz organizaciju različitih događanja i tijekom protekle godine ostvarena je suradnja s vrtićima i školama u okruženju. Obradom različitih tema i obilježavanjem prigodnih datuma održavaju se kreativne radionice, predavanja, obilježavanje važnih datumi, blagdana i obljetnica u tekućoj godini. Također, aktivno sudjeluju u godišnjim programima Knjižnice kao što su Zadar čita i Mjesec hrvatske knjige.

Bibliobusna služba

Bibliobusnu službu Knjižnice raspolaže s dva bibliobusa koji knjižničnim uslugama pokrivaju veće područje Zadarske županije. Bibliobus 1 obuhvaća kontinentalno područje Zadarske županije, a Bibliobus 2 veliko priobalno i otočko područje te nekoliko ravnokotarskih mjesta na prostoru Grada Zadra i Zadarske županije. Bibliobusna mreža obuhvaćala je 78 stajališta u 67 naselja Zadarske županije.

Iako su u 2018. godini izvršene djelomične promjene u rasporedu stajališta, potreba za širenjem bibliobusnih usluga na nova stajališta i dalje postoji. Komunikacija s korisnicima vrlo je pozitivna, omogućen je besplatan upis učenicima prvih razreda osnovnih škola u cijeloj Županiji te je

povećan broj aktivnih korisnika bibliobusa. Tijekom godine održan je niz edukativnih radionica u izvedbi djelatnika i volontera s kojima Knjižnica surađuje, a značajnu novost u radu predstavlja ponuda micro:bitova.

Zbog postojeće potrebe za širenjem bibliobusne službe na pojedina teško dostupna stajališta i zbog potrebe da se knjižnične usluge ponude i fizički onemogućenim građanima Županije, u planu su novi projekti za širenje mreže knjižničnih usluga i poboljšanje uvjeta rada Bibliobusne službe.

U 2018. godini nastavljena je suradnja sa školama i dječjim vrtićima kroz organizirane posjete djece, programe čitanja priča, kreativne i edukativne radionice.

I dalje ostaje otvoreno pitanje pronalaženja trajnog smještaja vozila, odnosno garaže ili odgovarajućeg natkrivenog prostora kao i spremišta za knjižničnu građu koja pripada bibliobusima.

Djelatnici: Ivan Čolak (vozač – pomoći knjižničar), Marko Vrandečić (pomoći knjižničar), Joso Milin (vozač), Marko Klaić (knjižničar), Nada Radman (viši knjižničar), Tina Mihić (dipl. knjižničar)

Knjižnični stacionari i knjižnične stanice

Na otocima Olibu i Silbi djeluju dva knjižnična stacionara Gradske knjižnice Zadar. Tijekom ljetnih mjeseci obavila se rotacija knjižničnog fonda, u knjižnične stacionare poslani su novi, aktualni knjižni naslovi. Na Olibu je od početka njegova rada 2012. godine angažirana volonterka ista osoba, po struci je knjižničarka što znatno doprinosi kvaliteti rada ovog stacionara. Na Silbi je situacija bitno drugačija. Zbog malog broja stalnih stanovnika na otoku Silbi teško je pronaći potreban profil volontera.

Knjižnična stanica na Bokanjcu pod nazivom Mala knjižnica nalazi se u prostoru Društva Bokanjac (Trg sv. Šimuna i Tadije 1), a na usluzi je korisnicima srijedom i petkom od 12,30 do 15 sati. U 2018. godini obnovio se i knjižni fond „Male knjižnice“ na Boknjcu, posebice lektirnim naslovima te se preuređio prostor i postavljene su nove police. Redovito su održavane radionice za djecu na kojima su sudjelovala djeca iz Područne škole Bokanjac te DV Radost PO Bokanjac.

Djelatnici: Edita Bačić (pomoći knjižničar)

Upravno – tehnička služba

U sastavu Upravno – tehničke službe obavljaju se, opći i kadrovski poslovi, financijsko – računovodstveni i blagajnički poslovi, knjigovodstvo, kao i poslovi održavanja unutarnjeg i vanjskog prostora Središnje knjižnice i ogrankaka.

Djelatnici: Ljubica Čolak (voditeljica računovodstva), Venko Bakarić i Vlado Lukić (domari), Nediljka Buljat, Mira Jeras, Ljiljana Jurjević, Jasna Košta i Milena Kvartuč (spremačice)

3. Nabava i stručna obrada knjižnične građe

Nabava i stručna obrada građe posao je koji se u Središnjoj knjižnici obavlja za sve odjele, ogranke, bibliobus, stacionare i stanicu, a prema važećim standardima i propisima. Djelatnici koji rade

u Službi nabave i stručne obrade knjižnične građe dio radnog vremena provode i u radu s korisnicima što im omogućuje bolji uvid u interese i potrebe korisnika.

U 2018. godini ukupno je nabavljeno **15.696 jedinica knjižnične građe** u iznosu od **1.276.691 kuna.**

Nabava knjižnične građe:	2017. g.	2018. g.
	14.912	15.696
Iznos nabave u kunama:	1.246.050,00	1.276.691,00

Sredstva za nabavu knjižnične građe prema izvorima financiranja:

Izvori financiranja nabave knjižnične građe u 2018.	Planirano u 2018.	Realizirano u 2018.
Grad Zadar	350.000 kn	350.000
Ministarstvo kulture, Zadarska županija	687.500 kn	687.450
Ostali izvori (prihodi po posebnim propisima, donacije)	247.456 kn	239.241
Ukupno:	1.284.965 kn	1.276.691 kn

Prema vrsti nabave knjižnične građe:		
	2017. g.	2018. g.
Kupljeno	12.863	12.849
Darovano	1.312	1.719
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture	737	1.128
Ukupno:	14.912	15.696

Od ukupno 15.696 jedinica nabavljene građe u 2018. godini **prema vrsti građe** nabavljeno je 14.018 jedinica knjižne građe i 1.678 jedinica neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note). Struktura nabavljene građe kao i načini nabave prikazani su u tablicama koje slijede.

Nabava knjižnične građe prema vrsti građe:		
	2017. g.	2018.g.
knjižne građe: knjige, slikovnice, stripovi	13.185	14.018
neknjižne građe. CD, DVD, Blu-ray, igračke,	1.727	1.678

note		
Ukupno:	14.912	15.696

Nabava knjižne građe u 2018. godini	
Knjiga (hr) kupljena	11.391
Knjiga (hr) darovana	1.192
Knjiga (strana) kupljena	138
Knjiga (strana) darovana	171
Otkup Ministarstva kulture RH	1.126
Ukupno:	14.018

Nabava neknjižne građe u 2018. godini	
CD strani kupljeni	93
CD hrvatski kupljeni	69
CD hrvatski darovani	20
CD strani darovani	5
Ukupno CD	187
DVD i Blu-ray Disc strani kupljeni	1.061
DVD i Blu-ray Disc hrvatski kupljeni	37
DVD strani darovani	200
DVD hrvatski darovani	9
Otkup Ministarstva kulture RH	2
Ukupno DVD, Blu-ray	1.309
CD-ROM hrvatski kupljeni	1
CD-ROM strani kupljeni	3
CD-ROM hrvatski darovani	2
CD-ROM strani darovani	0
Ukupno CD-ROM	6
Igračke kupljene	45
Igračke darovane	26
Note kupljene	11
Note darovane	54
Viševrsna građa (micro:bitovi) darovana	40
Ukupno ostala neknjižna građa	176
Sveukupno neknjižne građe:	1.678

Prema vrsti nabave tijekom 2018. godine kupljeno je 12.849 jedinice građe, darom je Knjižnice za svoj fond primila 1.719 jedinica građe, a sredstvima Ministarstva kulture otkupljeno je 1.128 jedinica građe. Iz tablice je vidljivo da je u 2018. godini nabavljeno više jedinica knjižnične građe u odnosu na prethodnu godinu zbog većeg udjela darovane i sredstvima Ministarstva kulture otkupljene građe.

Prema vrsti nabave knjižnične građe:		
	2017. g.	2018. g.
Kupljeno	12.863	12.849
Darovano	1.312	1.719
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture RH	737	1.128
Ukupno:	14.912	15.696

Tijekom 2018. redovito su nabavljane novine i časopisi. Na svim lokacijama Knjižnice korisnicima je na raspolaganju bilo 98 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle.

U skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe („Narodne novine“, broj 21/02), obveza je redovito pročišćavanje knjižničnog fonda. Za otpis se tijekom godine izdvajala uništena i dotrajala građa koja više nije za posudbu. Ukupno je predloženo za otpis i tijekom godine otpisano 8.184 jedinica knjižnične građe, od toga 7.253 knjižne i 931 jedinica neknjižne građe (CD, DVD, CD-ROM). U odnosu na cjelokupni fond Knjižnice (293.123 jedinica knjižnične građe), otpisano je 2,8% jedinica knjižnične građe što je u skladu s odredbama spomenutog Pravilnika.

4. Korisnici

Prema uvjetima uređenim *Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, članom Knjižnice može postati svaki građanin Republike Hrvatske, zatim strani državljeni s prijavljenim boravištem na području Grada Zadra ili Zadarske županije, kao i osobe koje na tom području borave kao turisti. Isto tako, članom Knjižnice mogu postati pravne osobe, kao i njihovi zaposlenici, na temelju sporazuma zaključenog između Knjižnice i tih pravnih osoba.

Knjižnica posjeduje jedinstvenu bazu podataka korisnika svih ustrojstvenih jedinica što korisnicima omogućava korištenje knjižnične građe i usluga na cijelom području obuhvaćenom mrežom knjižnica Gradske knjižnice Zadar. Korisnici mogu posuditi najviše 6 jedinica knjižnične građe na rok od 20 dana uz mogućnost produženja obnove do najviše dva puta unutar roka za vraćanje građe, osobno, telefonom ili kroz sustav *on-line* obnove zaduženja. Knjige se mogu vratiti i u dva trezora koja se nalaze ispred ulaza u Središnju knjižnicu. Uz prethodnu predbilježbu, besplatno je

korištenje interneta na računalima Knjižnice, a postoji i otvorena mreža kojoj korisnici mogu pristupiti preko svojih prijenosnih ili mobilnih uređaja.

U 2018. godini u Knjižnici je evidentirano **16.150** aktivnih korisnika.

Broj korisnika Knjižnice	2017.	2018.
	15.865	16.150

Vrsta korisnika	Broj korisnika u 2018. godini
Djeca	967
Učenici osnovne škole	4.336
Učenici srednje škole	1.298
Studenti	2.448
Obitelj	536
Odrasli	4.004
Umirovlijenici	1.283
Osobe s invaliditetom i Kućna dostava	227
Nezaposleni	296
Upis na 2 mjeseca	399
Darovni upis	16
Pravne osobe	23
Obrtnička škola Gojka Matuline	107
Ostali: djelatnici, volonteri, međuknjižnična posudba, nagrade za sudionike programa GKZD, voditelji klubova čitatelja	210
Ukupno:	16.150

Prema *Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, sudionici koji svojim aktivnostima doprinose ostvarenju kulturnih manifestacija i proslava, odlukom ravnatelja mogu ostvariti besplatno članstvo.

U 2018. godini, povodom prigodnih akcija, korisnici imali mogućnost besplatnog upisa i to:

- Besplatan upis za učenike prvih razreda osnovnih škola Grada Zadra i Zadarske županije =777
- Akcija besplatnog upisa za učenike prvih razreda srednjih škola Zadarske županije i studente prve godine prediplomskih studija Sveučilišta u Zadru (povodom Dana hrvatskih knjižnica 11. studenoga) = 261
- Besplatan upis za bebe - djecu do prve godine života = 282

- Besplatan upis za studente u sklopu akcije OTP Indeks =107

Fond Knjižnice u 2018. godini koristilo je 16.150 aktivnih korisnika što prema broju stanovnika Grada Zadra (75.062) obuhvaća 21,51% učlanjenosti, a za područje Zadarske županije (170.017 stanovnika) postotak učlanjenosti stanovnika u Knjižnicu iznosi 9,49%. Od ukupnog broja korisnika Knjižnice, broj korisnika bibliobusa je 2.194 što je 4,46% u odnosu na 49.112 ukupnog broja stanovnika područja koja bibliobusi obilaze.

5. Posudba knjižnične građe

Godina 2018. zaključena je s ukupno **284.939** jedinica knjižnične građe u fondu Gradske knjižnice Zadar (stanje na dan 31. prosinca 2018.). Tijekom godine zaduženo 453.167 jedinica građe, a korisnici su tijekom godine vratili ukupno 350.691 jedinica građe.

	2017.g.	2018.g.
Broj zadužene knjižnične građe	461.020	453.167

Međuknjižnična posudba

U 2018. godini međuknjižnična posudba³ realizirala se jedanaest (11) puta. Od toga je Gradska knjižnica Zadar na zahtjev drugih knjižnica posudila sedam (7) knjiga, i to za: Narodnu knjižnicu i čitaonicu Sisak (1), Znanstvenu knjižnicu Zadar (1), Gradsku knjižnicu „Juraj Šižgorić“ Šibenik (1), Knjižnicu Osnovne škole Josipa Kozarca Semeljci (3), Gradsku knjižnicu Karlovac (1).

Gradska knjižnica Zadar za potrebe svojih korisnika imala je četiri (4) zahtjeva za međuknjižničnom posudbom, i to prema: Znanstvenoj knjižnici Zadar (1), Sveučilišnoj knjižnici u Splitu (1), Knjižnicama grada Zagreba (1), Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Zagreb (1).

6. Računalna oprema

Stručni rad djelatnika kao i potrebe korisnika zahtijevaju kvalitetnu i suvremenu računalnu podršku, kroz fizičke jedinice kao i programe koji se preko njih mogu koristiti. Tijekom 2018. godine računalna oprema redovito je održavana i prema potrebi nadograđivana (stolna računala, monitori, printeri, bar-kod čitači, oprema za STEM programe i dr.) Računalna učionica koju čini osam laptopa nastavila se aktivno koristiti u programima koje Knjižnica provodi, kako u Središnjoj knjižnici tako i u ograncima i drugim lokacijama (primjerice, Tečaj računala za umirovljenike, GENERATOR: radionice na struju...). Usluga *online obnova zaduženja građe* pokazala se uspješnom se sve više koristi. Nastavila se praksa daljnog razvijanja mrežne stranice Knjižnice koja se redovito održavala i pratila potrebe korisnika.

³ Međuknjižnična posudba je usluga kojom se iz drugih knjižnica u Republici Hrvatskoj pribavlja stručna građa koju ne posjeduje Gradska knjižnica Zadar, odnosno koju se ustupa na korištenje drugim knjižnicama iz fonda GKZD.

I u 2018. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška za 33 školske i narodne knjižnice Zadarske županije. Podrška se sastoji od sljedećih poslova: instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje bar-kod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoći u sadržajnoj obradi građe.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar, u 2018. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, tečajevi i dr.).

7. Investicije u ograncima Bili brig i „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi

Prostori ogranka Bili brig i „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi oštećeni u poplavi 2017. godine, sanirani su tijekom 2018. godine.

U Ogranku Bili brig oštećenje je zahvatilo veliki dio parketa kojim je bila obložena podna površina te je procijenjeno da je potrebno potpuno renoviranje i sanacija podova. Radovima su prethodile pripreme za preseljenje, pravovremene obavijesti o radovima i zatvaranju za korisnike, pronalaženje prostora za smještaj fonda, opreme i namještaj (u prostor OŠ Zadarski otoci), prije toga pregledan je i pročišćen cijeli fond. Nakon premještanja fonda i namještaja iz prostora, obavljeno je temeljito čišćenje, bojanje zidova, radovi na elektroinstalacijama, obnovljen dio namještaja, napravljen novi raspored polica i vraćen fonda u prostor knjižnice. Sudjelovao je veći broj djelatnika, i dobro pripremljen i razrađen plan i organizaciju, održani su svi poslovi te je knjižnica za korisnike otvorena u planiranom i najavljenom roku (6. kolovoza 2018.). Novi raspored polica i obnovljen namještaj korisnici su doživjelo vrlo pozitivno, što ih još više učvrstilo u želji i inicijativi da ovaj dio grada dobije veći i primjereni prostor za knjižnicu.

Utvrđivanjem štete nastale nakon elementarne nepogode, u Ogranku „Aleksandar Stipčević“ Arbanasi utvrđeno je kompletno oštećenje podrumskog prostora u obliku visoke razine vlažnosti prostora. Nakon utvrđene i procijenjene štete obavljeni su svi postupci dezinfekcije i sanacije prostora te je prostor u više navrata isušivan. Osim oštećenja podrumskog prostora, poplava je uzrokovala i rušenje betonskog ogradnog zida oko knjižnice u Arbanasima. Ogradni zid trebalo je sanirati zbog njegove upitne mehaničke stabilnosti. U listopadu 2018. godine zid je u potpunosti uklonjen te na njegovom mjestu izgrađen novi zid. Za vrijeme obavljanja poslova sanacije štete, Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi neometano je radio s korisnicima.

Spomenuta ulaganja financirana su sredstvima Ministarstva kulture kroz program investicijske potpore te dijelom iz vlastiti sredstava.

8. Statistika

Gradska knjižnica Zadar već drugu godinu aktivno prati i sudjeluje u projektu elektroničkog prikupljanja i obrade statističkih podataka preko online *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* kojeg je 2017. godine pokrenula Nacionalna i

sveučilišna knjižnica u Zagrebu. U praksi, knjižnična statistika je potrebna za učinkovito upravljanje knjižnicama i procjenjivanje knjižničnih programa i usluga koji se nude korisnicima i zajednici. Krajnji cilj projekta je stvaranje jedinstvene baze podataka o radu knjižnica. Sadržajno je koncipiran na primjeni hrvatskih ISO normi (ISO 2789 i ISO 11620) za jedinstveno elektroničko prikupljanje, obradu/analizu i prikaz statističkih podataka o poslovanju svih vrsta knjižnica.

Tijekom 2018. godine u organizaciji Knjižnice održano je ukupno 958 događanja, a na njima je sudjelovalo 10.809 posjetitelja. Od ukupnog broja događanja, za odrasle korisnike pripremljeno je i održano je 242 događanja, a za djecu je 714 različitih događanja.

	2017.g.	2018.g.
Broj događanja u organizaciji Knjižnice	965	958
Broj posjetitelja	10.671	10.809

Ukupno je u Knjižnici tijekom 2018. godine održano 1.142 događanja, a procjenjuje se da je na njima sudjelovalo oko 26.500 posjetitelja.

U prikupljanju podataka o posjećenosti mrežnim stranicama Knjižnice korišten je Google Analytics, besplatna skripta za praćenje prometa na mrežnim stranicama. Posjećenost mrežnim stranicama porasla je za 7% u odnosu na prethodnu godinu. U pregledu brojčanih pokazatelja o najposjećenijim mrežnim stranicama vidljiv je porast posjećenosti stranici on-line obnove zaduženja za 20%. Porastao je broj posjeta galerijama koje se objavljaju na mrežnim stranicama, a smanjuje se broj posjeta stranici o radnom vremenu.

Edukacije za djelatnike i knjižničare

U organizaciji Knjižnice i Centra za stalno stručno usavršavanje iz Zagreba organizirana su sljedeća predavanja: Bibliometrijski pokazatelji u vrednovanju znanstvene produktivnosti, (Goranka Mitrović), webinar 11.6.2018., Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju (Alica Kolarić, Vjeruška Štivić, Žozefina Žentil Barić), 29.10.2018. Tijekom godine održano je više internih edukacija za knjižničare o različitim stručnim temama(obrada građe, zaštita osobnih podataka i sl.).

Prateći promjene vezane uz propise o zaštiti osobnih podataka, održana je edukacija djelatnika Gradske knjižnice Zadar te edukacija ravnatelja županijskih narodnih knjižnica o provedbi i primjeni nove GDPR – Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka koja se primjenjuje od 25. svibnja 2018. godine.

Izlaganja djelatnika na stručnim skupovima:

- Matea Bakmaz: postersko izlaganje *Edukativni programi za djecu u GKZD*, 43. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Uloga i mogućnosti knjižnica u ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030, Opatija (10.-12.10.2018.)

- Dajana Brunac: CSSU-ova radionica *Rad s djecom i mladima u narodnim i školskim knjižnicama*, RIHub – Rijeka (26.11.2018.)
- Doroteja Kamber – Kontić: izlaganje *Gradska knjižnica Zadar: planiranje preuređenje prostora u skladu s ciljevima održivog razvoja*, 43. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Uloga i mogućnosti knjižnica u ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030, Opatija (10.-12.10.2018.)
- Doroteja Kamber – Kontić: postersko izlaganje *Zadar Public Library Programs in the Light of Sustainable Development*, 1. međunarodna konferencija o zelenim knjižnicama „Let's Go Green!“, Zagreb (8.- 10.11. 2018.)
- Ante Kolanović: izlaganje *Mali morski utorak u Gradskoj knjižnici Zadar*, 43. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Uloga i mogućnosti knjižnica u ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030, Opatija (10.-12.10.2018.)
- Antonijela Nekić: izlaganje *Suradnja osnovnih škola Grada Zadra s Ograncima Gradske knjižnice Zadar*, 43. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Uloga i mogućnosti knjižnica u ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030, Opatija (10.-12.10.2018.)
- Vera Vitori: izlaganje *Djelatnost Društva knjižničara Zadar*, 43. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva - Uloga i mogućnosti knjižnica u ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja UN Agende 2030, Opatija (10.-12.10.2018.)
- Žozefina Žentil Barić, Matea Bakmaz: izlaganje *Zadar čita*, Suradnja dječjih knjižnica i festivala knjiga, Zagreb (23.3.2018.)
- Žozefina Žentil Barić: voditeljica CSSU-ovih radionica *Poticanje čitanja među djecom i mladeži u digitalnom okruženju*. U 2018. g. održala je četiri radionice u Koprivnici (14.5.), Čakovcu (15.5.), Zadru (29.10.) i Šibeniku (30.10.)

Djelatnici Knjižnice sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima i konferencijama u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva, Društva knjižničara Zadar i drugih o stručnim i drugim temama. Posebna pozornost posvećena je edukaciji iz područja pisanja projekata.

9. Pregled programske aktivnosti

Zadar čita 2018.

U periodu od 12. do 17. ožujka 2018. godine održan je deseti po redu Zadar čita – manifestacija poticanja čitanja. Tema manifestacije bila je *pismo*. U anketi dostupnoj na mrežnim stranicama Knjižnice temu su odabrali korisnici. Ukupno je bilo prijavljeno 118 programa, od toga 52 u organizaciji Gradske knjižnice Zadar te 66 programa od strane ustanova i udruga u okruženju. Svoje programe prijavilo je: 16 osnovnih škola, 6 srednjih škola, dječji vrtići, domovi za starije i nemoćne, Znanstvena knjižnica, Državni arhiv, Narodni muzej, Kneževa palača, Arheološki muzej, Austrijska

knjižnica Dr. Alois Mock, Sveučilišna knjižnica, Sveučilište u Zadru – Odjel za germanistiku, Odjel za informacijske znanosti, Odsjek za hrvatski jezik i književnost, 5 narodnih knjižnica u Zadarskoj županiji, te prvi put i Knjižnica Ivana Gorana Kovačića iz Knjižnica grada Zagreba, Hrvatska knjižnica za slike te Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto iz Slovenije.

Kao centralna događanja u Središnjoj knjižnici naznačeni su književni susreti s autorima Hrvojem Hitrecom, Marinom Vujčić, Marijanom Češi te autoricom za djecu Mirjanom Mrkela koja je gostovala u Središnjoj knjižnici te u trima ograncima.

Festival stripa – Zbirka 74

Od 24. do 26. listopada 2018. Gradska knjižnica Zadar po treći put organizirala je trodnevnu manifestaciju Festival stripa – Zbirka 74, sadržajima prilagođenu i odraslima i djeci. Festival je dobio ime po stručnoj oznaci za stripove (signatura) pod kojom se u Gradskoj knjižnici Zadar nalazi zbirka stripova, jedna od najvećih u Hrvatskoj s oko 8000 jedinica građe.

Kao gosti, sudjelovali su Tihomir Tikulin Tico, poznati hrvatski autor stripa i likovni umjetnik te zadarski profesionalni slikar Tomislav Košta. Tomislav Košta govorio je o svojem radu i predstavio svoj strip Sjećanja, dok je Tihomir Tikulin Tico na predavanju za odrasle napravio presjek kroz svoj dosadašnji rad, a na dječjim radionicama podučio djecu kako izraditi svoj prvi strip. Njih dvoje su svojim strip tablama ukrasili vanjske zidove Knjižnice, a izložbu svojih izdanja i strip tabli poznatih junaka poput Zagora, Mister Noa, Dylana Doga, Texa i drugih, priredila je izdavačka kuća Libellus iz Zagreba.

Morski utorak

Morski utorak dugogodišnji je program Gradske knjižnice Zadar koji se, od 2002. godine održava jednom do dva puta mjesečno, uvijek utorkom u 19 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice Zadar. Stručnjaci govore o aktualnim maritimnim temama, a publika se aktivno uključuje i raspravlja o moru i problemima vezanim za život uz more.

Posljednjih godina program se realizira i kroz praktične radionice za djecu, prigodno nazvane Mali morski utorak, na kojima djeca uče o biologiji morskih organizama, brodovima i „armiživanju“, i mnogočemu drugom. Tijekom 2018. održano je 7 Morskih utoraka te 8 Malih morskih utoraka.

Festival dječjih klapa

Jubilarni 10. festival održan je 18. svibnja 2018. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zadru. Natjecanju je prethodilo prikazivanje animiranog 3,5 minutnog filma *10 godina Festivala dječjih klapa u Zadru*⁴ kao i predstavljanje skorog izdanja istoimene knjige. Film je nastao u suradnji djelatnika Gradske knjižnice Zadar i mladih korisnika s Dječjeg odjela Knjižnice.

⁴ Ideja, scenarij i odabir glazbe za film: Milko Belevski. Crtanje: Julija Babić Kršlović. Snimanje i rasvjeta: Lucija Juravić i Mihovil Žuvić. Audio i video montaža: Marija Barić. Potpora: Dajana Brunac i Mladen Masar. Dostupan na: <https://www.youtube.com/watch?v=UyjEI88M30A&feature=youtu.be>

Na Festivalu je sudjelovalo devet dječjih klapa. Od toga šest u kategoriji do 14 godina, u kojoj je pobijedila dječja klapa *Manina* iz mjesta Blato na otoku Korčuli te tri u kategoriji do 16 godina, s pobjednicima - zadarskom dječjom klapom *Fjok*.

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Gradska knjižnica Zadar i 2018. godine nastavila je s projektom Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom. Projekt je započet 2009. godine s ciljem da se starijim, teško pokretnim osobama i invalidima koji ne mogu samostalno doći do Knjižnice omogući pristup knjigama i ostaloj knjižničnoj građi tako da im se knjige dostavljaju na kućnu adresu. Projekt se provodi u suradnji sa Domom za starije i nemoćne osobe Zadar, Domom za odrasle osobe Sveti Frane i Udrugom tjelesnih invalida Zadarske županije. Tijekom 2018. godine u program je bilo uključeno 36 korisnika.

Pitajte knjižničare

I u 2018. godini Gradska knjižnica Zadar sudjelovala je u *online* informacijskoj usluzi Pitajte knjižničare⁵. Korisnici virtualnim putem šalju svoj upit za popisom literaturom za određenu temu na koji im knjižničari ponude traženi odgovor. U 2018. godini u programu je sudjelovalo 5 djelatnika Knjižnice koji su odgovorili na 386 pitanja.

Besplatna pomoć u učenju

I u 2018. godini u Knjižnici se provodio Program Besplatna pomoć u učenju za djecu iz obitelji slabijeg imovinskog stanja. Program se provodi u ritmu školske godine. Školska godina 2017./2018. bila je osma, a školska godina 2018./2019. deveta godina kontinuirane provedbe programa. Besplatna pomoć u učenju realizira se zahvaljujući volonterima: studentima, nastavnicima i profesorima, uključujući umirovljene, radno aktivne i nezaposlene. Knjižnica pritom preuzima logistiku, organizaciju te ustupa prostor.

Tijekom školske godine 2017./2018. ukupno je 17 volontera (8 MAT, 1 MAT/FIZ, 7 ENG, 1 HRV) radilo s 22 učenika (15 OŠ, 7 SŠ). Ovim programom Knjižnica je omogućila pomoć za 17 obitelji.

U školskoj godini 2018./2019. do kraja kalendarske 2018. godine angažirano je 17 volontera (7 MAT, 1 MAT/FIZ, 9 ENG, 1 HRV) za rad s 20 učenika (16 OŠ, 4 SŠ).

Mentori za čitanje

Ovim programom se četvrtu školsku godinu za redom pomaže učenicima drugog razreda osnovne škole koji imaju manje teškoće s čitanjem da tu poteškoću prevladaju. Program se provodi u suradnji s Odjelom za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, odnosno s doc.dr.sc. Katarinom Ivon, čiji studenti volontiraju u projektu te s OŠ Petar Preradović i OŠ Kruso Krstić čiji su

⁵ Online knjižnična usluga koja pomaže korisnicima (stvarnim članovima knjižnica kao i onima koji imaju pristup internetu) u pronalaženju i selekciji informacijskih izvora.

učenici korisnici projekta. Od šk.g. 2017/2018 program se zbog boljih prostornih uvjeta u potpunosti realizira u Ogranku "Aleksandar Stipčević" - Arbanasi.

Tijekom šk. god. 2017./2018. u projektu je sudjelovalo 17 volontera i 17 učenika (8 OŠ Kruno Krstić, 2 OŠ Kruno Krstić PŠ Ploče, 7 OŠ Petar Preradović). Projekt je nastavljen i u šk.god. 2018./2019., a u njemu sudjeluje 17 volontera i 18 učenika (10 OŠ Kruno Krstić, 8 OŠ Petar Preradović).

Mali znanstvenici

U suradnji Centra izvrsnosti za fiziku grada Zadra i Gradske knjižnice Zadar nastavljena je suradnja na projektu Mali znanstvenici kojeg kroz radionice u Knjižnici provode profesorice fizike Vedrana Kasalo i Ana Lipošćak. Program je prilagođen učenicima nižih razreda osnovne škole koji kroz igru i kreativnost uče o različitim područjima fizike. U 2018. godini su se u sklopu projekta Mali znanstvenici održale i radionice Mali znanstvenici - Lego Education gdje su se polaznici radionice pomoću igračaka učili prvim koracima programiranja te se upoznali s robotikom, a sve uz pomoć računala i edukativnih Lego setova. Tijekom godine održano je pet radionica na kojima je sudjelovalo 47 djece.

Mali geografi

Drugu godinu za redom nastavio se provoditi program Mali geografi, nastao kao zajednička inicijativa Gradske knjižnice Zadar, Hrvatskog geografskog društva – Zadar i Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru. Program je namijenjen djeci nižih razreda osnovne škole, a radionice se održavaju u prostorima Knjižnice. Cilj programa je predstaviti djeci geografiju na njima zanimljiv i primjerен način, kao jedan od predmeta poučavanja u osnovnoj školi koji nudi niz zanimljivih tema o kojima mogu steći nove spoznaje. Tijekom 2018. godine održane su 4 radionice na kojima je sudjelovalo 100 djece.

Mali kemičari

Program Mali kemičari provodio se drugu godinu za redom u Gradsкоj knjižnici Zadar. Namijenjen je učenicima nižih razreda osnovne škole koji se kroz igru i učenje upoznaju s različitim pojmovima i znanjima iz područja kemije. Pored Središnje knjižnice, radionice su se održavale i u ograncima Knjižnice, a posebno valja izdvojiti radionicu pod nazivom Kemija na otvorenom koja je održana u sklopu prošlogodišnjeg KvartArt festivala. Radionice su vodili volonteri Andreja Kakša i Matija Kakša. U 2018. godini održano je ukupno 6 radionica na kojima je sudjelovalo 115 djece.

Mjesec hrvatske knjige 2018.

Od 15. listopada do 15. studenog 2018. godine obilježavao se Mjesec hrvatske knjige posvećen kulturnoj baštini. Središnja tema bila je „Baš baština“, a moto „(U)čitaj nasljeđe!“. Osnovni motiv bila je glagoljica kao posebnost hrvatske baštine, nacionalnog i kulturnog identiteta. Sa svojim programom u manifestaciju se uključila Gradska knjižnica Zadar. U Knjižnici je održano ukupno 51

događanje i to u Središnjoj knjižnici, ograncima i na bibliobusnim stajalištima. U cijelodnevnom događanju popularno nazvanom "Čitateljski maraton" sudjelovali su knjižničari iz zadarskih knjižnica.

Zato što volim Zadar – radionice o održivom gospodarenju otpadom

U suradnji s Upravnim odjelom za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša Grada Zadra, a u sklopu kampanje „Zato što volim Zadar – svaki dan radim pravu stvar“, Gradska knjižnica Zadar nastavila je provoditi radionice na temu održivog gospodarenja otpadom za učenike prvih i drugih razreda zadarskih osnovnih škola OŠ Šime Budinića, OŠ Stanovi, OŠ Krune Krstića i OŠ Petra Preradovića. Radionice vode djelatnice Dječjeg odjela Gradske knjižnice Zadar, a u 2018. godini održano je 7 radionica na kojima je sudjelovalo 187 učenika.

Googlaj, ali pametno!

Program Googlaj, ali pametno! nastavio se provoditi i u 2018., treću godinu zaredom. Cilj program je informacijsko opismenjavanje mlađih, upoznavanje s prostorom i odjelima Knjižnice, radionica u multimedijalnoj dvorani, provjera prezentiranog sadržaja putem kviza i rješavanje evaluacijskih upitnika kako bi se nakon povratnih informacija polaznika radionice i njihovih profesora program mogao dopunjavati.

Ove godine, kao novost u odnosu na prethodne, može se istaknuti održavanje Programa izvan prostora Knjižnice kada su djelatnice Knjižnice na poziv održale radionicu u Osnovnoj školi Franka Lisice u Polaći te u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar. U 2018. godini održano je ukupno 10 radionica - za 6 razreda osnovnih škola i za 4 razreda srednjih škola.

GENERATOR: radionice na struju

Američki kutak Gradske knjižnice Zadar i Strukovna škole Vice Vlatkovića nastavili su suradnju na provedbi projekta GENERATOR: radionice na struju. Radionice su namijenjene učenicima 6., 7. i 8. razreda osnovne škole te pokrivaju teme iz STEM područja (Science, Technology, Engineering, Mathematics). U 2018. godini održano je 16 radionica, a polaznici su imali priliku naučiti kako radi 3D printer, 3D skener, kako koristiti 3D olovku i okušati se u 3D printanju i osnovama 3D modeliranja. Program robotike obuhvaća sastavljanje mBot V1.1 i LEGO Mindstorm EV3 robotskih setova i učenje grafičkog programiranja, elektronike i osnova robotike.

Tečaj korištenja računala za umirovljenike

I u 2018. godini Gradska knjižnica Zadar nastavila je s provođenjem programa Tečaj korištenja računala za umirovljenike. To je edukativni program sadržajno namijenjen osobama treće životne dobi. Tijekom 2018. održano je ukupno 9 ciklusa trodnevnih radionica, od toga sedam ciklusa u Ogranku „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi te dva ciklusa u Ogranku Bili brig.

Potraga za Knjigom ljeta (26.6. – 7.9.2018.)

Od 2011. godine provodio se program Potrage za Knjigom ljeta na blogovima Gradske knjižnice Zadar. Kao i svake godine na blogu je objavljen glasački listić na kojem su djeca i mлади mogli, klikom na naslov favorita, glasati za knjigu koju su pročitali i koja im se jako svidjela. Objavljen je popis knjiga koje Knjižnica preporučuje za čitanje preko ljeta i poziv da se knjige, nakon čitanja, komentira na blogu. Najkreativniji komentatori su i nagrađeni. Napisani i objavljeni pojedinačni postovi za svaku preporučenu knjigu i to s napomenom za koju se dob preporučuju.

Nacionalni kviz za poticanje čitanja (MHK)

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige Knjižnica tradicionalno animira djecu za sudjelovanje u online Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja. Naslov ovogodišnjeg kviza bio je "Do baštine na krilima mašte". Zadatak sudionika je pročitati tri romana hrvatske dječje književnosti: „Andautonac“ Snježane Babić Višnjić, „Sve o Evi“ Nene Lončar i „Letači srebrnih krila“ Melite Rundek. U kvizu su sudjelovali korisnici Dječjeg odjela Središnje knjižnice, Ogranak Bili Brig i Ogranka "Aleksandar Stipčević" - Arbanasi. Kviz je za sudjelovanje bio dostupan na internetu i ispunjavao se do 26. listopada 2018., a završno finalno izvlačenje dobitnika glavne nagrade (tablet) održano je 15. 11. 2018. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Zagrebu. Izvučene su tri finalistice iz naše Knjižnice: Tončica Bajlo - Ogranak "Aleksandar Stipčević" - Arbanasi, Ena Knez - Ogranak Bili brig i Lorena Ukalović - Središnja knjižnica.

Za nagrađene korisnice priređeno je druženje uz podjelu nagrada (knjiga i godišnje članstvo u Knjižnici) i zabavu uz Kahoot kviz pomoću tableta i 4K interaktivnog ekrana. Događanje su upotpunile članice kluba čitatelja iz Ogranka Bili brig.

Jo Nesbo u Gradskoj knjižnici Zadar

U sklopu svjetske promocije svog novog romana „Macbeth“, 10. svibnja 2018. godine u Gradskoj knjižnici Zadar gostovao je norveški pisac Jo Nesbo. Autor je brojnih romana („Šišmiš“, „Žohar“, „Crvenač“, „Nemeza“, „Đavolja zvijezda“, „Spasitelj“, „Snjegović“, „Leopard“, „Fantom“ i dr.) prevedenih na 50 jezika i prodanih u više od 40 milijuna primjeraka. Zbog popularnosti njegovih djela, gostovanje je izazvalo veliki interes. Književnika je dočekalo više od 300 najvjernijih čitatelja. Ulaz je bio besplatan uz prethodnu predbilježbu za ulaznice. Organizacija ovakve vrste događanja zahtjevala je organizacijski pristup na visokoj razni, u prostornim, tehničkim i ljudskim resursima. Uspješnim udovoljavanjem svim postavljenim zahtjevima te pozitivnim odnosom prema pritisku javnosti koji je neminovan prilikom organizacije događanja ove kategorije, Gradska knjižnica Zadar je pokazala da je kroz svoje dugogodišnje organizacijsko iskustvo dorasla organizaciji ovakve vrste priredbe.

Jo Nesbo posjetio je Zadar u organizaciji Gradske knjižnice Zadar i izdavačke kuće Fokus, a uz potporu Grada Zadra i Turističke zajednice Grada Zadra.

10. Suradnja

U 2018. godine nastavljen je trend uspješne suradnje Knjižnice i srodnih ustanova kroz partnerstva u projektima te realizaciju zajedničkih programa ili posjeta. Time Knjižnica (p)ostaje vidljiva u zajednici, ima priliku direktnije pristupiti korisnicima ili potencijalnim korisnicima i ponuditi im svoje programe i usluge.

Tijekom 2018. godine Knjižnica je najviše surađivala s vrtićima, s osnovnim i srednjim školama Grada Zadra i Zadarske županije od kojih valja izdvojiti suradnju s: DV Sunce, DV Radost, OŠ Šime Budinića, OŠ Petra Preradovića, OŠ Bartula Kašića, OŠ Stanovi, OŠ Zadarski otoci, Poljoprivrednom, prehrambenom i veterinarskom školom Stanka Ožanića, Školom primijenjene umjetnosti i dizajna, Prirodoslovno-grafičkom školom, Strukovnom školom Vice Vlatkovića i dr. Također, Knjižnica je surađivala sa Sveučilištem u Zadru, s Odjelom za informacijske znanosti, Odjelom za psihologiju te s Odjelom za geografiju, zatim s Centrom izvrsnosti za fiziku Grada Zadra te s Upravnim odjelom za komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša.

Nastavljena je suradnja sa Strukovnom školom Vice Vlatkovića na projektu GENERATOR: radionice na struju te s Centrom izvrsnosti za fiziku Grada Zadra na projektu Mali znanstvenici. Započeta je suradnja s Odjelom za geografiju Sveučilišta u Zadru te Hrvatskim geografskim društvom Zadar na projektu Mali geografi. Škola primijenjene umjetnosti i dizajna izrađivala je scenografiju za manifestacije Zadar čita te Festival dječjih klapa, a zajedno s Poljoprivrednom, prehrambenom i veterinarskom školom Stanka Ožanića ukrasili su prostor Knjižnice u vrijeme božićnih blagdana.

Ostvarena je suradnja i s udrugama Volonterski centar i Cinaz, s Domom za starije i nemoćne osobe Zadar, Domom za odrasle osobe Zemunik te Kulturno informativnim centrom Tomislavgrad iz Bosne i Hercegovine.

Studentska praksa

Studenti Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i u 2018. godini u Knjižnici su obavljali studentsku praksu. Studentska praksa vezana za akademsku godinu pa je tako u 2017./2018. godini za praksu bilo prijavljeno ukupno 19 studenata (zimski i ljetni semestar). Za akademsku godinu 2018./2019. dogovorena je praksa za 12 studenata po semestru, ukupno 24. Mentorji su: Darko Blažević, Silvana Kuman, Dajana Brunac, Vera Vitor i Vesna Rančić.

Volonteri

Sudjelovanjem u programima i aktivnostima Knjižnice, volonteri daruju svoje vrijeme, znanje i iskustvo, povezuju nas sa zajednicom. Tijekom 2018. godine u programima i aktivnostima Gradske knjižnice Zadar sudjelovala su 83 volontera. Volonteri potpisuju s Knjižnicom ugovor o volontiranju, a na zahtjev im se ispunjava volonterska knjižica, odnosno izdaje potvrdu o volontiranju. Ostvaruju pravo na godišnje besplatno članstvo u Knjižnici.

Programi Knjižnice u kojima su sudjelovali volonteri su:

1. Besplatna pomoć u učenju
2. Mentorji za čitanje

3. Besplatni tečajevi rada na računalima za umirovljenike
4. Mladi čitaju – suradnja s Klubom mladih Klooz Udruge za izvannastavne i izvanškolske aktivnosti CINAZ
5. Čitanje priča djeci u Ogranku Bili brig
6. Klubovi čitatelja
7. Micro.bitno
8. Ostale aktivnosti: vođenje knjižničnih stacionara na Silbi i Olibu, pomoć pri realizaciji književnog susreta s Jo Nesbo-om, prikupljanje statističkih podataka (broj ulazaka u Knjižnicu), kreativne radionice i sl.

11. Županijska matična služba

Djelovanje Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice usmjeren je na razvoj mreže knjižnica i unapređivanje njihova stručnoga rada na načelima suvremene knjižnične teorije i prakse. U sustavu matične djelatnosti Županijske matične službe u 2018. godini bilo je 10 narodnih knjižnica (u Benkovcu, Biogradu na Moru, Kalima, Salima, Ražancu, Pagu, Kolanu, Novigradu, Obrovcu i Gračacu), 36 osnovnoškolskih i 19 srednjoškolskih knjižnica. Županijska matična služba redovito je pratila rad ovih knjižnica, proučavala njihovo stanje i potrebe, priredivala edukativne programe i poticala stručno usavršavanje knjižničnog osoblja, savjetodavno im pomagala u obavljanju stručnih poslova (inventarizacija građe, revizije knjižničnog fonda i dr.) i rješavanju problema na koje su u stručnom radu nailazili.

U 2018. godini Županijska matična služba bila je posebno aktivna u provedbi implementacije *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*. Kako se radi o uvođenju novoga načina prikupljanja, obrade, izvještavanja i arhiviranja podataka pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, županijske matične knjižnice bile su zadužene za provedbu edukacije knjižničara i primjenu Sustava u knjižnicama za koju vrše matičnu zadaću.

Tijekom godine održavana je redovita suradnja s Ministarstvom kulture RH, Uredom državne uprave u Zadarskoj županiji, Zavodom za knjižničarstvo pri NSK, osnivačima knjižnica, ustanovama u čijem se sastavu nalaze, kao i sa svim školskim i narodnim knjižnicama. Voditeljica Matične službe sudjelovala je tijekom godine u radu Stručnoga vijeća županijskih matičnih knjižnica, Komisije za pokretne knjižnice HKD-a i drugim stručnim tijelima.

12. Informiranje i promidžba

Knjižnica kao javna ustanova ima dužnost izvještavati javnost o zbivanjima unutar ustanove. Gradska knjižnica Zadar ima dugogodišnju praksu, koja je nastavljena i u 2018. godini, redovito obavještavati službene medije o događanjima u Knjižnici. Tijekom 2018. godine u Knjižnici je održano

ukupno 1.142 događanja, uključujući i događanja koja nisu bila otvorena za javnost (interni sastanci, skupštine različitih udruga, različite edukacije i druga interna događanja).

Prema potrebi, djelatnici Knjižnice gostovali su u radijskim emisijama, snimali radijske i televizijske priloge za lokalne i nacionalne medije. Prema evidenciji objavljenih članaka, sredstva javnog priopćavanja objavila su tijekom godine 368 članaka o aktivnostima u Knjižnici. Preko vlastite mrežne stranice te Facebook stranice, svakodnevno su se prenosili tekstualni i multimedijalni materijali kao kratki izvještaji o pojedinom događanju. Kad je riječ o marketingu odnosno najavi nekog programa, najčešće su se koristili tiskani plakati i ostali promidžbeni materijali te najava putem mrežne stranice i Facebook stranice. Facebook stranicu Knjižnice prati više od 7200 članova što je povećanje u odnosu na prethodne godine te se pokazalo da je društvena mreža dobar način komunikacije s korisnicima.

Izložbom kolegice Lucije Perović i drugim aktivnostima obilježeno je prvo desetljeće rada ogranka Knjižnice u Arbanasima. Ova izložba, kao i još neke druge pažljivo pripremane izložbe, potakle su kreiranje nove vrste sadržaja na webu Knjižnice: „Online izložbe“. Ovaj dio web-stranice knjižnice još je u početnoj fazi oblikovanja, ali već je razvidno da će na ovaj način pripremani sadržaji dobiti trajnije mjesto na internetu.

Kao događanje godine u Knjižnici, gostovanje norveškog pisca Jo Nesboa predstavljalo je i za Odjel za odnose s javnošću najveći izazov u kvalitetnom pristupu, ophođenju i provedbi postavljenih zaduženja.

13. Zaključak

Posljednjih godina prostorni problemi Središnje knjižnice isticani su u svim godišnjim izvješćima. Najava početka radova na projektu Centra za mlade u lipnju 2018. godine, kao i potpisivanje ugovora o bespovratnim sredstvima, znače i najavu bolje dostupnosti knjižnične građe, novih sadržaja i usluga za korisnike, ali i uvjeta rada za djelatnike Knjižnice. U postojećem prostoru mesta za dodavanje, dopunjavanje i premještanje polica i knjižnične građe jednostavno više nema.

Nove usluge i sadržaje u proširenom prostoru Knjižnica planira ponuditi mladima, korisničkoj skupini koje do sada nije mogla realizirati zbog nedostatka posebnog prostora za mlade. U 2018. godini započele su pripreme za formiranje Odjela za mlade, odabirom i nabavom knjižnične građe, ali i osmišljavanjem programa.

Osim u Središnjoj knjižnici, problem prostora ostaje i u Ogranku Bili brig. Tijekom ljeta obnovljene su podne obloge, obojani zidovi, obnovljen namještaj i napravljen novi raspored polica i građe. Osyeženje prostora korisnici su doživjeli vrlo pozitivno, ali ostaje i dalje potreba za većim i primjerenijim prostorom u tom dijelu grada. Za vrijeme preuređenja Ogranka knjižnična građa bila je pohranjena u prostoru OŠ Zadarski otoci.

Prije dvadeset godina Knjižnica je preseljena u današnji prostor i postala nezaobilazno mjesto susreta i druženja svih naših korisnika i sugrađana, a slijede novi izazovi na koje želimo odgovoriti u skladu s potrebama, zahtjevima i očekivanjima korisnika i cijelokupne zajednice.

14. Financijsko izvješće o radu u 2018. godini

	PLAN 2018.	IZVRŠENJE 2018.
PRIHODI	8.217.072	8.220.358
6711-GRAD ZADAR /Opći prihodi i primici/	5.515.000	5.516.405
636-MINISTARSTVO KULTURE, ZADARSKA ŽUPANIJA /pomoći/885000	1.040.000	1.037.692
6341-HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE /pomoći/	39.000	38.948
6526-VLASTITI PRIHODI /prih.za posebne namj./	1.455.000	1.454.775
- Upisnina, zakasnina		1.213.825
- Gradovi i općine		120.500
- Narodne i školske knjižnice		65.290
- Prihodi s naslova osiguranja		55.160
- Prenesena sredstva iz 2017.	43.072	43.072
6615-VLASTITI PRIHODI - Najam prostora	45.000	46.900
6311-POMOĆI - Veleposlanstvo SAD-a	80.000	82.565
RASHODI		
31 - IZDACI ZA ZAPOSLENE (plaće, dopr., jub.nagrade)	5.160.000	5.160.213
321 - NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	195.000	193.887
3211 - Službena putovanja	30.000	31.488
3212 - Naknade za prijevoz na posao	145.000	143.110
3213 - Stručno usavršavanje zaposlenika	20.000	19.289
322 - RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	684.000	682.356
3221 - Uredski i ostali materijal	225.000	225.768
32211 - Uredski materijal i mat. za obradu građe	85.000	86.633
32212 - Časopisi za čitaonicu	70.000	69.893
32214 - Materijal i sredstva za čišćenje	25.000	23.587
32216 - Materijal za higijenske potrebe	38.000	38.062
32219 - Ostali potrošni materijal (za radionice i ost.)	7.000	7.593
3223 - Energija	320.000	317.105
32231 - Električna energija	200.000	195.560
32234 - Motorni benzin i dizel gorivo	90.000	97.556
32239 - Lož ulje	30.000	23.989
3224 - Materijal djelovi za tek. i investic. održavanje	135.000	135.335
3225 - Sitan inventar i auto gume	3.000	3.099
3227 - Službena, radna i zaštitna odjeća	1.000	1.050
323 - RASHODI UZA USLUGE	561.000	562.049
3231 - Usluge telefona pošte i prijevoza	135.000	136.817
3232 - Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	130.000	130.404
3233 - Usluge promidžbe i informiranja	11.000	11.211
3234 - Komunalne usluge	60.000	59.071
3235 - Najamnine i zakupnine	7.000	6.994
3237 - Intelektualne usluge (autor. ugov., ugovor o djelu)	66.000	66.089
3238 - Računalne usluge	100.000	98.813
3239 - Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registr. vozila)	52.000	52.650
3241 - Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	51.000	26.268

329 - OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	179.000	179.049
3291 - Naknade članovima Upravnog vijeća	20.000	19.405
3292 - Premije osiguranja	102.000	102.994
3293 - Reprezentacija	38.000	38.266
3294 - Članarine	2.000	1.750
3295 - Pristojbe i naknade	10.000	9.888
3299 - Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	7.000	6.747
343 - Bankarske usluge	11.000	11.442
3 - UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	6.841.000	6.815.264
42 - RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDEN DUGOTR. IMOV.	1.376.072	1.369.494
4221 - Uredska oprema i namještaj	92.000	92.803
4241 - Knjižnična građa	1.284.072	1.276.691
UKUPNI RASHODI	8.217.072	8.184.758
VIŠAK PRIHODA RASPOLOŽIV U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU		35.600

Finansijsko izvješće pripremila:

Ljubica Čolak, voditeljica računovodstva

Zadar, 30. siječnja 2019.

Ur. broj: 38/19

